

Tarih-Sayı	:20/05/2015-65
Konu	: Bankanız çalışanlarının bestelediği bir müzik parçasının personelinin motivasyonunu artırıcı bir öge olarak kullanılmasına karar verilmesi ve bu çerçevede bestekar personele bir ödeme yapılmasının (ikramiye / telif hakları devir sözleşmesi mukabili) vergi mevzuatı açısından değerlendirilmesi

1. ÇALIŞANLARINIZA YAPTIKLARI BESTE MUKABİLİ BİRER MAAŞ İKRAMIYE ÖDENMESİ HALİNDE

Çalışanlarınıza mezkur beste mukabili birer maaş ikramiye ödeyebilirsiniz. Ödenen ikramiyenin tutarın brüt tutarının bu kişilerin bordrosuna ilave edilmesi halinde işlem tamamlanmış olur. Bu durumda çalışanlarınıza ödenen tutar ücret (bankanızca ücret stopajı yapılarak) olarak bordroya ilave edilerek vergilendirilmiş olur. Bu şekilde uygulama yapılması halinde vergi mevzuatı açısından bir sorun doğmaz.

2. ÇALIŞANLARINIZA YAPTIKLARI BESTE MUKABİLİNDE “TELİF HAKLARI DEVİR” SÖZLEŞMESİ YAPILARAK ÖDENMESİ HALİNDE

Beste değişik mecralarda yayınlanacak veya banka reklamlarında kullanılacağı için ; ödemenin ikramiye (yani ücret olarak) şeklinde yapılmaması tercih edilebilir. Çünkü bu durumda çalışanların yayın haklarından da ayrıca bir bedel talep etmesi gündeme gelebilir.

Bu nedenle çalışanlarınızca yapılan bestenin telif hakkının (süresiz yayınlama dahil) satın alınmasına ilişkin olarak yine bu kişilerle bir “Telif Hakları Devir” sözleşmesi yapılarak bir ödeme yapılmasını gündeme gelebilir. Bu durumda çalışanlara ödenen bu tutar , ücret değil, elde edenler açısından serbest meslek kazancı olacaktır.

Çalışanlarınıza ödenecek meblağın ikramiye şeklinde değil, “Telif Hakları Devir” sözleşmesi uyarınca ödendiğinde vergi mevzuatı açısından aşağıdaki şekilde uygulama yapılması gerekir;

2.1.Çalışanlarınızın, söz ve beste çalışmalarınızdan dolayı elde edeceğiniz gelir, GVK'nun 18 inci maddesinde kapsamında GV'den istisnadır. Çalışanlarınızla “Telif Hakları Devir” sözleşmesi yaparak tahsil ettiği bedel için, vergi dairesine işe başlamayı bildirmelerine, serbest meslek kazanç defteri tutmalarına, serbest meslek makbuzu düzenlemelerine gerek yoktur. (224 Seri No.lu Gelir Vergisi Genel Tebliği)

2.2.“Telif Hakları Devir” sözleşmesi yaptığınız çalışanlarınıza bankanızca ödenecek telif hakları bedelinden bankanızca GVK'nun 94/2-a maddesi uyarınca %17 oranında gelir vergisi (GV) yapılması **(2009/14592 sayılı B.K.K. ile % 17. Yürürlük; 3.2.2009) yapılan stopajı muhtasar beyanname ile beyan edilip ödenmesi gerekir. Mezkur stopaj sonrası çalışanlara kalan bu net tutar için çalışanların ayrıca yıllık Gelir Vergisi beyanname verilmaz.**

2.3. Bankanızca GV stopaj tutarı dâhil işlem bedeli üzerinden KDV hesaplanması ve II nolu beyanname ile sorumlu sıfatıyla beyan edilip ödenmesi gerekir. (Hesaplanan KDV tutarı GV stopaj matrahına dâhil edilmez.)

2.4. “Telif Hakları Devir” sözleşmesi yapılarak bir ödeme yapılmasını tercih ederseniz, aşağıdaki örneği uygulama yaparken dikkate alınız;

“Örnek:Dergilere karikatür çizen bir serbest meslek mensubu, karikatür başına 200 TL net telif ücreti almaktadır. Karikatüristin her ay 1 karikatür verdiği (A) dergi işletmesi bu hizmetle ilgili GV ve KDV tevkifat tutarlarını aşağıdaki şekilde hesaplayacaktır.

- KDV hariç, GV stopajı dahil tutar: $200 / 0,83 = 240,96$ TL

- GV Stopajı : $240,96 \times 0,17 = 40,96$ TL

- KDV : $240,96 \times 0,18 = 43,37$ TL

- GV stopajı ve KDV dahil toplam bedel: $200 + 40,96 + 43,37 = 284,33$ TL

Dergi işletmesi 40,96 TL tutarındaki GV stopajını, muhtasar beyannamesine dahil edecek, 43,37 TL tutarındaki KDV'yi ise 2 No.lu KDV beyannamesi ile beyan edecektir. Bu tutarın 1 No.lu KDV beyannamesinde genel hükümler çerçevesinde indirim konusu yapılabileceği açıktır.” (KDV Uygulama Genel Tebliği madde: I/C-2.1.2.2)

3- Uygulama nasıl yapılmasının uygun olacağı hakkında (ikramiye / telif hakları devir sözleşmesi mukabili) nihai kararın bankanızın üst yönetiminin inisiyatifinde olduğu tabidir.

Saygılarımla,

Erkan ATEŞLİ
YMM

Saygılarımla,

NOT 1: Konu ile ilgili örnek bir özelge yazımız ekindedir.

NOT 2: Çalışanların söz konusu faaliyetleri mutad meslek halinde ifa etmesi (başkalarına beste yapıp satmaları yani bu işin devamlı olması halinde, çalışanlarınızın 213 Sayılı Kanununun 153, 172, 210 ve 236 ncı maddeleri uyarınca işe başlama bildiriminde bulunma, serbest meslek kazanç defteri tutma ve serbest meslek makbuzu düzenleme mecburiyetiniz bulunmaktadır.

Söz, beste ve aranje çalışmalarının gelir vergisi istisnasından yararlanıp yararlanamaması hk.

Tarih

01/08/2014

Sayı

38418978-120[18-14/21]-746

Kapsam

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

ANKARA VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

(Mükellef Hizmetleri Gelir Vergileri Grup Müdürlüğü)

Sayı : 38418978-120[18-14/21]-746

01/08/2014

Konu : Söz, beste ve aranje çalışmaları

İlgide kayıtlı özelge talep formunda, kendinize ait olan söz, beste ve aranje çalışmalarınız nedeniyle Gelir Vergisi Kanununun 18 inci maddesinde yer alan istisnadan yararlanıp yararlanamayacağınız hususunda Başkanlığımız görüşü talep edilmektedir.

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 65 ve 66 ncı maddelerine göre, her türlü serbest meslek faaliyetinden doğan kazançlar serbest meslek kazancı ve serbest meslek faaliyetini mutad meslek halinde ifa edenler de serbest meslek erbabıdır.

Aynı Kanunun 18 inci maddesinde, "*Müellif, mütercim, heykeltıraş, hattat, ressam, bestekâr, bilgisayar programcısı ve mucitlerin ve bunların kanuni mirasçılarının şiir, hikaye, roman, makale, bilimsel araştırma ve incelemeleri, bilgisayar yazılımı, röportaj, karikatür, fotoğraf, film, video band, radyo ve televizyon senaryo ve oyunu gibi eserlerini gazete, dergi, bilgisayar ve internet ortamı, radyo, televizyon ve videoda yayınlamak veya kitap, CD, disket, resim, heykel ve nota halindeki eserleri ile ihtira beratlarını satmak veya bunlar üzerindeki mevcut haklarını devir ve temlik etmek veya kiralamak suretiyle elde ettikleri hasılat Gelir Vergisinden müstesnadır.*

Eserlerin neşir, temsil, icra ve teşhir gibi suretlerle değerlendirilmesi karşılığında alınan bedel ve ücretler istisnaya dahildir.

Yukarıda yazılı kazançların arızî olarak elde edilmesi istisna hükmünün uygulanmasına engel teşkil etmez.

Serbest meslek kazançları istisnasının, bu Kanunun 94 üncü maddesi uyarınca tevkif suretiyle ödenecek vergiye şümulü yoktur." hükmü yer almaktadır.

Yine aynı Kanunun 94 üncü maddesinin birinci fıkrasında, "*Kamu idare ve müesseseleri, iktisadî kamu müesseseleri, sair kurumlar, ticaret şirketleri, iş ortaklıkları, dernekler, vakıflar, dernek ve vakıfların iktisadî işletmeleri, kooperatifler, yatırım fonu yönetenler, gerçek gelirlerini beyan etmeye mecbur olan ticaret ve serbest meslek erbabı, zirai kazançlarını bilanço veya zirai işletme hesabı esasına göre tespit eden çiftçiler aşağıdaki bentlerde sayılan ödemeleri (avans olarak ödenenler dahil) nakden veya hesaben yaptıkları sırada, istihkak sahiplerinin gelir vergilerine mahsuben tevkifat yapmaya mecburdurlar"* hükmüne yer verilmiş ve aynı maddenin 2/a bendinde de 18 inci madde kapsamına giren serbest meslek işleri dolayısıyla yapılan ödemelerden (2009/14592 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı gereğince) %17 oranında gelir vergisi tevkifatı yapılması öngörülmüştür.

Aynı Kanunun 86 ncı maddesinin birinci fıkrasının (1/a) bendinde, tam mükellefiyette kazanç ve iratların istisna hadleri içinde kalan kısımları için yıllık beyanname verilmeyeceği

ve diğ er gelirleri için beyanname verilmesi halinde de bu gelirlerin beyannameye dahil edilmeyeceğ i hük üm altına alınmıştır.

Özelge talep formunun ekinde yer alan Kültür ve Turizm Bakanlığı'nın 30.05.2014 tarihli ve 105880 sayılı yazısında, söz, beste ve aranjman çalışmalarınızın 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu hükümlerine göre "musiki eseri ve iş lenme" olarak değerlendirildiğ i belirtilmektedir.

Buna göre, kendinize ait olan söz ve beste çalışmalarınızdan dolayı elde edeceğ iniz hasıllata münhasır olmak üzere, Gelir Vergisi Kanununun 18 inci maddesinde yer alan istisnadan faydalanmanız mümkün bulunmakta olup, söz konusu istisna kapsamında bulunan çalışmalarınızın Gelir Vergisi Kanununun 94 üncü maddesinin birinci fıkrasına istinaden tevkifat yapmak mecburiyetinde olanlarca satın alınması halinde, tarafınıza yapılacak ödemelerden gelir vergisi tevkifatı yapılacağı ve istisna hadleri içinde kalan bu kazançlarınız için yıllık beyanname verilmeyeceğ i tabiidir.

Ancak, aranje çalışmalarınızın Gelir Vergisi Kanununun 18 inci maddesinde yer alan meslek gruplarından ve çalışma türlerinden herhangi birine girmemesi nedeniyle anılan madde de yer alan istisna hükümlerinden faydalanılması mümkün bulunmamaktadır.

Öte yandan, serbest meslek erbabının, 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 153 üncü maddesi uyarınca iş e baş lamayı vergi dairesine bildirme, 172 ve 210 uncu maddeleri uyarınca serbest meslek kazanç defteri tutma, 236 ncı maddesi uyarınca da mesleki faaliyetlerine ilişkin her türlü tahsilatları için serbest meslek makbuzu düzenleme mecburiyeti bulunmaktadır.

Buna göre, serbest meslek faaliyetini mutad meslek halinde ifa edenlerin, 213 sayılı Kanunun yukarıda belirtilen hükümlerinde yer alan yükümlülükleri yerine getirmesi gerekmektedir. Ancak, konuya ilişkin olarak 224 Seri No.lu Gelir Vergisi Genel Tebliğ inde, münhasıran Gelir Vergisi Kanununun 18 inci maddesinde belirtilen türden faaliyetlerde bulunan ve eserlerini sadece aynı Kanunun 94 üncü maddesinde belirtilen kişi veya kurumlara teslim eden serbest meslek erbabından isteyenlerin, defter tasdik ettirme ve tutma ile belge düzenleme zorunluluklarının kaldırıldığı açıklanmıştır.

Bu çerçevede, söz konusu faaliyetinizi mutad meslek halinde ifa etmeniz ve istisna kapsamındaki eserlerinizi Gelir Vergisi Kanununun 94 üncü maddesinde sayılanlar dışındakilere de satmanız halinde, 213 Sayılı Kanunun 153, 172, 210 ve 236 ncı maddeleri uyarınca iş e baş lama bildiriminde bulunma, serbest meslek kazanç defteri tutma ve serbest meslek makbuzu düzenleme mecburiyetiniz bulunmaktadır.

Bilgi edinilmesini rica ederim.